

۲۰۱۶۸۷

فئودور داستایوفسکی

قمارباز

مترجم: جلال آل احمد



قمارباز

فتودور داستایوفسکی

ترجمه: جلال آل احمد

ناشر: انتشارات آراسته قلم

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۴۷۸-۸-۷

قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان



تهران: میدان انقلاب، خیابان وحید نظری، پلاک ۱۸ طبقه چهارم

تلفن: ۶۶۴۷۹۸۵۶

سرشناسه: داستایوفسکی، فتودور میخائیلویچ، ۱۸۲۱ - ۱۸۸۱ - م. عنوان ودم پدید آور: قمارباز / نویسنده: فتودور داستایوفسکی، مترجم: جلال آل احمد. مشخصات نشر: تهران: آراسته قلم، ۱۳۹۷. مشخصات ظاهری: ۲۳۳ ص. شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۴۷۸-۸-۷ وضعیت فهرست نویسی: فیا. یادداشت: عنوان اصلی: The gambler موضوع: داستان های روسی - قرن ۱۹ م. شناسه افزوده: آل احمد، جلال، ۱۳۰۲ - ۱۳۴۸ مترجم. رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۳/م۲ PG رده بندی دیوینی: ۵۴۱۷۱۰ شماره کتابشناسی ملی: ۸۹۱/۷۳۳

پیشگفتار

قدم‌ریز نخستین ترجمه‌ی جلال آل احمد است از زبان فرانسه؛ و مال پاییز سال ۱۳۲۷. جلال در آن موقع بیست و پنج ساله است. دو سه سالی است که از تحصیل رشته‌ی ادبیات فارسی دانشگاه تهران فراغت یافته و دو سالی است که در دبیرستان شریف تهران، دبیر ادبیات است (با حقوق ماهانه‌ای کمتر از دراست قبلی).

سال ۱۳۲۷ در تاریخ سیاسی سال تکلیف شدن محمدرضای پهلوی جوان و نابالغ است. شاه جوان دیگری را نمی‌خواهد و نهی شنیدن از نخست‌وزیران پیرسالی چون فروغی و قوام و... را ندارد. اراده‌ی خود را، مافوق اراده‌ی پیرسالاران سیاست می‌خواهد و این به معنای شروع یک دوران تازه‌ای است در دیکتاتوری و خفقان. بهمن ماه همین سال، اولین ترور بازی شاه، تدارک دیده می‌شود. تیر می‌آید ولی قضا می‌شود و این خیمه‌شب بازی در مراسم دانشگاه، می‌انجامد به تخته‌کشدن استاد و دکان همه‌ی احزاب و مطبوعات، از جمله تخته‌کردن دکان حزب توده. اما در سال ۱۳۲۷، در تاریخ حیات جلال، نخستین سالی است که

فعالیت سیاسی و حزبی ندارد. یک سال پیش، همراه جمعی از همفکران خویش، همه سرخورده از حزب توده، از حزب انشعاب کرده است. ساعات فراغتی که در طول روز و در چند سال قبل، صرف فعالیت‌های حزبی می‌شد، اینک که فعالیت‌های حزبی جلال متروک مانده، آزاد است. جلال

نیز نیاز داشته است به اشتغال تازه‌ی جانشینی. جلال اهل قمار و عرق و رقص و اشتغالات مرسوم آن سالیان نیست. ترجمه‌ی قمارباز از زبان فرانسه، حکایت دارد از این مواضع.

قبل از این کتاب، جلال، چند کتاب چاپ کرده است. همه را به نفقه‌ی جیب خویش. یکی‌اش عزاداری‌های نامشروع که مقاله‌ای است انتقادی در مسائل اعتقادی؛ و دوتایش، دو مجموعه قصه‌ی دید و بازدید و سه تار است. قمارباز نخستین کتابی است که از او چاپ شده است و بدون این که هزینه‌ای کرده باشد. و افزون بر آن، سیصد تومان هم حق ترجمه گرفته است. (معادل یک ماه و نیم حقوق و مواجب ماهانه‌ی شغلی‌اش)

ناشر نخستین، حسن معرفت است. صاحب ابلیموفروشی معروفی در شیراز و مدیر کانون حرمت در تهران، که یک بنگاه انتشاراتی است. اما نوجو و مبتکر. یک دوسال است دست به انتشار مجموعه‌ای زده است به نام صد کتاب از صد نویسنده بزرگ دنیا. قمارباز، کتاب پنجم آن مجموعه است. کانون معرفت، نخستین ناشری است که داوطلب چاپ ترجمه‌ای از جلال شده است. جلال که آن روزگار، نویسنده‌ی تازه‌کار و بی‌بازاری است. ناشر، سرمایه را به اشتیاق و توانایی داستایوسکی به کار انداخته است و شاید هم به اعتبار دوستی‌اش با ابراهیم گلستان.

ابراهیم گلستان دوست هم‌فکر جلال است و هم‌خیز هم. اما دوست هم‌شهری و هم‌کلاس حسن معرفت نیز هست. این اما، عشق و باطن تولد کتاب فارسی قمارباز است.

پس از مرگ جلال، به سفارش همو، در نظر بود که آثار چاپ شده‌اش نیز همراه باشد با اصلاحات و تجدیدنظرهای بعدی، به همین جهت بود که اوصیای جلال، نخستین کارشان تماس گرفتن با ناشران آثار جلال بود. کانون معرفت از زمره‌ی ناشرانی بود که راه اصلاح و تجدید نظر در

ترجمه‌ی ابتدایی قمارباز را بست. و اوصیای جلال، چون حال و سر عناد نداشتند، قمارباز را از حوزه‌ی نظارت خویش خارج کردند و به این ترتیب بود که چاپ‌های متعدد و گوناگونی (در قطع جیبی و رقصی و وزیری) از آن کتاب چاپ و پخش شد و پیداستبدون رضایت اوصیا و به ناحق.

چندسالی است که حسن معرفت، مدیر کلثوم معرفت، به جوار رحمت حق پیوسته است و خدایش پیام‌زاد! آن‌طور که پیداست، عقبه‌ی وی کارن مع را روشن نمی‌خواهند و دو سالی است آن ترجمه نایاب است.

اینک انتشارات دوس، با اطلاع از سوابق امر، داوطلب تجدید چاپ آن کتاب است و به مراجعه کرده است؛ و ما بدون آن اصلاحات، حاضر به چاپ تازه نبودیم. نامر رضا داد به حروف چینی و چاپ تازه.

در این تجدید چاپ تجدید شده، دو نوع تغییرات اصلی و فرعی زیر انجام شده است:

۱. اصلاحات خود جلال را، از حاشیه‌ی چاپ اول کتاب سند قرار داده‌ایم.

۲. سلیقه‌های جلال را، در چاپ آثار بعدی‌اش، چه در املاء و چه در انشاء، مراعات کرده‌ایم و باز، سندما، چاپ‌های اول ده سالزده سال آخر حیات خود جلال است.

این کتاب دومین چاپ قمارباز باید در حساب آید و به بیان‌های تازه.



این کتاب از روی ترجمه‌ی فرانسوی آثار کامل داستایوسکی از انتشارات N.R.F چاپ سال ۱۹۳۱، ترجمه شده است. کتاب قمارباز در این سلسله به وسیله‌ی هنری مونگو^۱ به فرانسه درآمده و باید گفت که دقیق‌ترین ترجمه‌های این کتاب به زبان فرانسه است. این نکته را مترجم با مقایسه‌ای که میان ترجمه‌ی این شخص و ترجمه‌ی دیگری که هالپرین کامنسکی^۲ کرده است دریافت. نسخه‌ی اخیر را که به وسیله‌ی کتابخانه‌ی رولیه پلون^۳ در سال ۱۹۳۰ چاپ شده، مترجم از آقای دکتر ^۴انلی به امانت گرفت و به این وسیله از ایشان تشکر می‌کند.

ج.آ.

^۱ Henry Mogault

^۲ Halferne Kaminsky

^۳ Reliection